

Већу Интердисциплинарних докторских студија
Универзитета уметности у Београду
Косанчићев венац 29
11000 Београд

ИЗВЕШТАЈ

Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта

“Виртуелна Огледала“ – интердисциплинарна студија архетипских наратива у функцији истраживања феномена чудесног

кандидата
Ивана Јурковића

Веће интердисциплинарних докторских студија Универзитета уметности у Београду, на седници одржаној 14. априла 2016. године, донело је одлуку о образовању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта **„Виртуелна Огледала: Интердисциплинарна студија архетипских наратива у функцији истраживања феномена чудесног“** Ивана Јурковића, студента докторског студијског програма Вишемедијска уметност Интердисциплинарних студија Универзитета уметности у Београду.

На основу увида у реализован уметнички део пројекта и поднети писани материјал, комисија у саставу:
др Александра Дулић, доцент Универзитета Британске Колумбије-ментор (у одсуству)
Анђелка Бојовић, редовни професор ФЛУ
др Димитрије Големовић, редовни професор ФМУ
др Никола Шуица, редовни професор ФЛУ
др ум. Иван Правдић, ванредни професор АУНС, коментор

закључила је да кандидат може да приступи одбрани докторског уметничког пројекта.

Биографија кандидата

Иван Јурковић је сликар и вишемедијски уметник, рођен 3. марта 1982. године у Београду. Има основно музичко образовање и био је члан више хорова, а у мултимедијалним пројектима у пољу визуелних уметности, антропологије, музике, видео сфере, филма, етнографије и фолклористике, сарађивао је са бројним институцијама културе више општина града Београда, републике Србије, Хрватске и Словачке, као и са националним фолклорним ансамблима Хрватске и Србије Ладо и Коло. Матурирао је с одличним у Уметничкој школи за дизајн у Београду на одсеку

„Техничар дизајна амбалаже“. Дипломирао је сликарство на Факултету ликовних уметности Универзитета уметности у Београду 2006. у класи професорке Анђелке Бојовић са просечном оценом 9,53, где је током наредне две године похађао и завршио специјалистичке студије 2008. године са просеком 10.00. Исте године постаје и члан удружења ликовних уметника Србије (УЛУС), стичући потом и статус самосталног уметника. Од 2009. студира на Докторским интердисциплинарним студијама Универзитета уметности у Београду, одсек за Вишемедијску уметност.

Током основних студија, добитник је стипендије у оквиру пројекта: Инвестирамо у европске вредности, од стране Еуробанк ЕФГ, за остварење изванредних резултата током студија, 2006. Исте године добија и награду у виду пута у Европску унију, међу 200 најбољих студената, у организацији Европског покрета Србије и Аустријске амбасаде, под називом „Путујмо у Европу“. Био је и члан студентског парламента Факултета ликовних уметности у Београду као представник студената Специјалистичких студија 2007. године и члан Комисије о самовредновању и оцењивању квалитета на Факултету ликовних уметности у Београду од 2007. до 2008. године.

Од 2008. године реализовао је више самосталних пројеката у земљи и иностранству, активно учествујући на бројним колективним изложбама, ликовним колонијама, уметничким мултимедијалним радионицама, хуманитарним акцијама и пројектима. Међу најзначајније активности издвајају се самосталне вишемедијске поставке у Дому културе Студентски град (Скривено и чудесно, 2008.), Дому омладине (У потрази за чудесним, 2008.), Блок галерији (Трагови, 2009.), Хотелу Термал Кесов, (Нитра, Словачка, 2012.), затим пројекти и ликовне радионице: Карактером против насиља (Београд 2008.), Код-комуникације (Топола, 2009.), Новобеоградско лето 2010 млади (НБКМ, 2010.), Ноћ музеја (уметнички павиљон Цвијета Зузорић, Београд, 2011), мултимедијалне радионице Трагови мога града, Тајанствене кутије, Нови амбијент града, Трагови идентитет у центрима за културу општина Младеновац, Сопот, Лазаревац, Раковица, Гроцка (2011-2012), фото-есеј Форготен тракс (Универзитет Британске Колумбије, Келона, Канада, 2011.), Скицен блок - од крокија до портрета (Музеј Зептер, 2014).

На пољу музике, видеа и филма, учествује као извођач и аранжер музике у документарном филму Милорада Ђокића и Јакова Кроње “Уметник из сенке”, представљеног на међународном фестивалу документарног филма Белдокс у Београду, 2012. и КЦРС Бобур у Паризу 2013. у склопу фестивала *L'Europe autour de l'Europe*, учествујући и као аутор једноминутног документарно-експерименталног филма *The minute of dance*, на интернационалном фестивалу једноминутних филмова у Хрватској (Пожега, 2014). Докторски уметнички пројекат представља ауторским радом на пољу дигиталне видео слике, видео анимације и експерименталне музике, амбијенталном видео инсталацијом “Виртуелна огледала” у КЦ Рех, у Београду 2016.

Детаљна анализа докторског уметничког пројекта

Докторски уметнички пројекат Ивана Јурковића сачињавају студије, праксе и анализе знања и вештина у више научних и културно-уметничких области (сликарство, музика, антропологија, фолклористика, амбијентална естетика, аналитичка психологија, феноменологија, дигитална и видео уметност), показујући интердисциплинаран приступ како у писању тезе, тако и у практичном раду. Везујући теоријска знања и стварање вишемедијског уметничког дела, аутор примењује “хибридни” метод рада, спајајући квалитативне и визуелно-антрополошке, као и феноменолошке и емпиријске методе, те тако удружује сазнајне поступке

научно-уметничких пракси са техничко-извођачким искуством у експерименталном уметничком деловању на пољу више медија.

У медијском смислу кандидат Иван Јурковић је поставио јасне смернице и остварио препознатљива вишемедијска решења у реализацији амбијенталне видео инсталације, која у својој презентацији укључује слике-објекте у виду прозора-огледала, асемблаже у виду витрина – прозора, као и вишеслојну музичку композицију коју представља као јасну звучну архитектуру и сложену форму, интегрисану у паралелну визуелну целину, са предложеним и јасно представљеним моделом интерактивности заступљених медијских линија.

У контексту антрополошке уметности, усмерене ка појединим културолошким праксама и облицим стварања (плес, ритуал, етнолошка уметност, орнаментика), “Виртуелна огледала” представља амбијентално вишемедијско дело у коме посетиоци сведоче „чудесној“ синтези звучних и визуелних комбинација унутар просторне целине онеобичене са четири левитирајућа пројекциона објекта – прозора.

Практични део пројекта

Кандидат је развио поставку докторске изложбе која се састоји од направљених слика-објеката природне величине прозора (војвођанског „кибиц-фенстера“) (80x150cm), видео пројекције и асемблажа (амбијенталних инсталација) који ће претворити галерију у интимистички посвећени простор онеобиченог збивања, активирањем више облика визибилитета. Овај вишемедијски рад повезује простор, светлост, звук, слику, објекат, видео.

Садржај покретних слика и звукова које се пројектују/емитују на сам објекат/простор је нелинеарног карактера и занован је на бази фотографија, видеа и анимација који се путем комбинатрике организују у временски доживљај. Звучни медиј, такође нелинеаран, интегрисан је у видео слику и садржи више звучних и музичких секвенци који се, у зависности од садржаја видеа, смењују, појачавају и нестају, паралелним и непаралелним уодношавањем.

Визуелни наративи су пројектоване људске фигуре у јасном архетипском и симболичком контексту као што су манифестације играча у колу, пој митских ладарица, точак вретена, представе свирача, детета које протрчава кроз оквире прозора, али и извесне елементарне и геометријске форме које доводи у корелацију, као што су одрази водене површине, облаци, микро и макро наративи снимљени из сателита или кроз фотографски објектив, кружни симболи, шаре и везови на народним ношњама које је истраживао у етнографском раду са фолклорним ансамблима на више локалитета.

Прозори као портали изложени у виду интимног амбијента, доживљавају се кроз синтезу покретне и непокретне слике, метафором огледала која актуелизује менталне функције сећања и препознавања. Кроз особености вишемедијског, аналогно-дигиталног, технолошко-медијског окружења и путем софтверске и структурно-методолошке равни, слике-објекти, асемблажи, видео инсталације, музички и скрипт фајлови и отворени радни пројекти су у целини и деловима обрађивани у стручним компјутерским програмима и складно примењени у раду. Пројекат је постављен и изведен тако да оствари синтезу, интегрисање и омогући успостављање нових протокола кроз даљи развој дела/рада. Основне одреднице презентације одликују преобликовање излагачког простора у амбијентални контекст дела, флексибилност и прилагодљивост конкретним условима излагања. Поставка у Синема Рексу у Београду постигла је ефекат „чудесних“ и лебдећих прозора у вешто

позиционираном простору, као упечатљив вишемедијски амбијент асоцијативних покретних слика и евоцирајућих преплета звукова.

Писани део пројекта

Обимним истраживањем о формама, мотивима, процедурама и анализама процеса и резултата „Виртуелних огледала“, Иван Јурковић је успешно описао, есејизирао и рефлектовао интелектуални приступ свом делу и контекстима у које га аутор смешта.

Кандидат је посебну пажњу посветио документацији, вишедисциплинарној анализи и студиозном истраживању у коме се међу многим ауторима, највише ослања и позива на идеје Карла Густава Јунга, Оливера Грауа, Владана Радовановића, Косте Богдановића, Душана Пајина и других.

Кандидат јасно представља идеје, поетике, концепцијску и медијске структуре као и описе и рефлексије стваралачког чина. У односу на појединачна, сегментарна приступања истраживању садржаних мотива, симбола и феномена у „Виртуелним огледалима“, који доприносе целокупном поимању и једној широј и свеобухватној феноменологији чудесног, у поетичко-теоријском смислу, посебну пажњу усмерио је на значај имагинативне уметности (визибилно) и њене функције у визуелизацији архетипског као колективног имагинаријума, испитујући улогу слике-објекта (prozora-портала) као поља за пројектовање слојевитих наратива у контексту виртуелне стварности.

Поред уводних и закључних разматрања, исцрпне литературе и мноштва илустрација, Иван Јурковић је свој теоријски рад поделио у три поглавља: у првом „Поетички и теоријски оквир“ антрополошки приступа семантици рада кроз антропологију, психологију и теорију слике; у другом, „Методолошка разматрања“, демонстрира бројне тактике, процедуре и поступке којима се и аналитички и синтетички користи у реализовању рада; у трећем поглављу, „Анализа практичног рада“, широким спектром рефлексија рад се разумева и контекстуализује са појавама у култури и уметности.

Оцена остварених резултата

Рад Ивана Јурковића имао је за циљ да „допринесе значају имагинативне и амбијенталне уметности у испитивњу специфичности различитих феномена, довођењем у одређене релације, њиховог повезивања и укључивања у уметничко дело, проширивањем медијских граница и синтеза, као и разумевању транскултурних саодношавања у компаративној естетици и уметности аналитичке и интердисциплинарне преокупације.“

На уметнички веома уверљив начин, рад „Виртуална огледала“ доприноси оригиналној синтези медија видео мапираних пројекције са традиционалним уметничким техникама (слике/скулптуре/певање/игра), користећи савремене дигиталне технологије (програмирање, видео монтажа, обрада фотографија и звучних записа), а који се повезују у једну нову смислену и дејствујућу целину. Резултат уметничко-истраживачког пројекта је оригинално ауторско дело и промишљање, успостављено кроз сложен однос личног животног искустава као индивидуалног доживљаја стварности и саме стварности која балансира између архетипа и редимејда.

На инвентиван и ефектан начин, структурално се паралелизмима интегрису

видео слике (смештене у оквиру традиционалних прозора - „кибиц-фенстер“ - онеобиченог поља пројекције, виђења и виртуелног огледала) са звуком и простором. На жалост, у јавној издоби због техничких потешкоћа, није до краја укључено и кретање посматрача, које би створило и кинетички и драматични ефекат кроз интеракцију покрета са визуелним и звучним елементима.

Кандидат је у експликацији пружио детаљан опис и оквир писане тезе и детаљно је објаснио сваки део писаног рада и сегментарно образложио појмове и елементе који улазе у садржај рада кроз адекватне референце више аутора на пољу теорије, поетике, естетике, антропологије, психологије, теорије уметности и медија.

Критички осврт референта

Целокупном креативно-истраживачком интердисциплинарном раду на „Виртуелним огледалима“, кандидат Иван Јурковић је приступио амбициозно, организовано и са великим ентузијазмом, развијајући и реализујући успешно, креативно и аргументовано и сам пројекат и теоретски део рада.

Користећи хибридан и експериментални метод, кроз студију и анализу знања и вештина акумулираних у различитим уметничким и културним дисциплинама (сликарство, фотографија, музика, антропологија, аналитичка психологија, амбијентална естетика), аутор доследно инсистира на интердисциплинарности, стилској концизности и јединству уз (само)испитивање и преиспитивање дела/материјала/идеја.

Амбијентална галеријска поставка кроз израду слика-објеката као вида проширеног медија и редимејда синтетизује аутохтону, визуелно узбудљиву и левитирајућу аудио-видео пројекцију. Сваки поглед/прозор је анимиран комбиновањем покретне и статичне слике (видеа и слике-објекта), укидајући разлику између пројектованог и насликаног (фотографисаног), да би се дочарао утисак виртуелног огледала. Повезивањем простора, светлости, звука, слике и објекта, остварује се обухватајуће уметничко дело комплексних интеракција више медијских елемената. Користећи нелинеаран принцип, „Виртуелна огледала“ би свакако била још успешнија и комплетнија са коришћењем интерактивности кроз контакт посматрача са сликом који би утицао на још сложеније и евокативније односе пројекција у прозорима.

Закључак комисије

Кандидат Иван Јурковић је у докторском уметничком пројекту „Виртуелна Огледала – интердисциплинарна студија архетипских наратива у функцији истраживања феномена чудесног“ представио високо квалитетан уметнички рад заснован на истраживањима поетика и идеја вишемедијске уметности. Сам уметнички рад чини амбијентална видео инсталација пројекције на више слика-објеката, повезујући медије простора, светлости, звука, слике, објекта, видеа.

Иван Јурковић је своје таленте и знања још више унапредио током рада на уметничком докторском пројекту, дубински истражујући и архетипска и лична сећања, и истраживање традиција и употребу савремене технологије. Ово интердисциплинарно истраживање, проучавање и креирање, кандидат је детаљно и успешно представио и документовао у писаном делу рада.

Имајући све наведено у виду, комисија предлаже већу Универзитета уметности да кандидату Ивану Јурковићу одобри одбрану докторског уметничког пројекта

“Виртуелна Огледала – интердисциплинарна студија архетипских наратива у функцији истраживања феномена чудесног”.

У Београду, 5. 5. 2016.

Комисија:

Анђелка Бојовић, редовни професор ФЛУ

др Димитрије Големовић, редовни професор ФМУ

др Никола Шуица, редовни професор ФЛУ

др ум. Иван Правдић, ванредни професор АУНС